

Verlag van onze (wandel)vakantie in Sierra Norte

Van 17 tot en met 21 november 2009 zijn we voor het eerst in ons leven op vakantie geweest in Mexico. Op dat moment waren Ben & Carla bij ons op bezoek in Mexico Stad en met z'n vieren zijn we naar Oaxaca en de Sierra Norte geweest. Het hoofddoel van deze vakantie was om drie dagen te wandelen in de Sierra Norte, een mooi berggebied ten noord oosten van Oaxaca.

Hieronder volgt een uitgebreid reisverslag van deze vakantie.

Inhoud

Dinsdag 17 november 2009	1
Met de auto van Mexico Stad naar Oaxaca	
Woensdag 18 november 2009	2
Wandelen in de Sierra Norte van Cuajimoloyas naar Latuvi	
Donderdag 19 november 2009	4
Wandelen in de Sierra Norte van Latuvi via La Neveria naar Benito Juárez	
Vrijdag 20 november 2009	6
Wandelen in de Sierra Norte van Benito Juárez naar Cuajimoloyas, terug naar Oaxaca	
Zaterdag 21 november 2009	8
Naar Monte Albán en met de auto van Oaxaca naar Mexico Stad	
Conclusie /tips	8
Het wandelen	
De gidsen	
Eten en slapen	
Oaxaca	
Het weer	
Websites	
Algemene indruk	

Dinsdag 17 november 2009

Met de auto van Mexico Stad naar Oaxaca

Vandaag is de eerste dag van onze eerste vakantie in Mexico. Samen met Ben & Carla stappen we om iets over 9.30 uur in de auto en zonder noemenswaardige problemen rijden we naar Oaxaca.

Het eerste stuk, door Mexico Stad gaat het moeizaamst, het is nogal druk. Hierna volgt de snelweg richting [Puebla](#), over een top van ruim 3.200 meter. Deze snelweg kan trouwens wel een nieuw dekje gebruiken. Samen met het slingeren van de snelweg, berg op wat meer dan berg af, zorgt het slechte wegdek ervoor dat dit stuk snelweg niet heel comfortabel reist. Aan de andere kant hebben we hier wel een mooi uitzicht op de "beroemde" vulkanen van Mexico Stad, de [Iztaccihuatl](#) en de [Popocatepetl](#).

Vanaf Puebla wordt het wegdek beter. Na ruim 200 kilometer gaan we rechtsaf en komen we op een tweebaansweg die geen snelweg is maar wel ongelijke kruisingen heeft en je mag er ook 110 km / uur net als op de snelweg. Ook hier slingeren we regelmatig berg op en berg af. De bergen zijn hier trouwens een stuk minder groen dan we hadden verwacht.

Onderweg stoppen we een keer om te tanken, maar bij de benzinepomp waar we stoppen is de benzine van het soort 92 (de rode) op, ze hebben alleen nog benzine van het soort 87 (de groene) maar die willen wij niet. Dus rijden we door naar de volgende benzinepomp, 83 kilometer verderop, als we daar aankomen brandt ons benzine waarschuwinglampje al een kilometertje of 20. Voor de rest kunnen we nog melden dat we vanaf een eindje buiten Mexico Stad tot even buiten Oaxaca over tolwegen rijden. In het totaal moeten we vijf of zes keer tol betalen waarbij we in het totaal 332 pesos betalen.

Het is iets over 15.00 uur als we [Oaxaca](#) in rijden. We willen naar het kantoortje van [Expediciones Sierra Norte](#), dat valt door enkele wegwerkzaamheden nog niet mee en uiteindelijk zijn we om 15.30 uur waar we willen zijn.

In dit kantoortje krijgen we wat info over de mogelijkheden om 3 dagen (2 nachten) te wandelen in de Sierra Norte, ook wel [Sierra Juárez](#) of [Pueblos Mancomunados](#) genoemd, een gebied waar de lokale bevolking [ecotoerisme](#) ontwikkelt. We betalen nu alleen de entree, 50 pesos per persoon, en de mevrouw van het kantoortje regelt (of niet, we zullen het de komende dagen wel merken) onze gidsen, slaappleatsen en eten voor de komende dagen. Dit alles schrijft ze op een papiertje waar ze de data en de dorpjes waar we slapen opzet. *Dit papiertje blijkt later behoorlijk belangrijk te zijn.*

Verder heeft ze ook een boek met foto's van de omgeving, de kamers (cabañas) waar we gaan slapen en het eten dat we gaan eten. Al met al lijkt het allemaal goed geregeld en staan we binnen een half uur weer buiten.

Hierna gaan we op zoek naar een hotel. Ook dat lukt, we slapen vannacht bij [Casa de la Tia Tere](#). Dit is een erg aardig hotelletje op loopafstand van het centrum van Oaxaca met een zwembad en onze auto kan hier binnen staan. Door een kleine spraakverwarring slapen we echter niet in twee aan elkaar grenzende kamers, zoals wij dachten, maar in twee aan elkaar grenzende bedden in één kamer. Ook geen probleem en wel lekker goedkoop, al zijn de bedden wel een beetje smal voor mensen die thuis king-size, queen-size of een ander groot tweepersoonsbed gewend zijn.

Nadat we onze spullen naar onze kamer hebben gebracht lopen we een rondje door het centrum van Oaxaca wat erg leuk is. We komen bij de basiliek die van binnen echt heel bijzonder is. Hierna lopen we richting het centrale plein dat, net als het grote centrale plein in Mexico Stad, Zocalo heet. Daar kijken we nog even in de kathedraal en naar wat er zoal te zien is op het plein. Inmiddels is het ook wat frisser en donker geworden, rond 18.15 uur is het hier donker, en besluiten we te gaan eten.

We komen uit op de tweede verdieping van een restaurant aan de Zocalo waar we genieten van het uitzicht op het plein en prima eten. Hierna lopen we op ons gemak terug naar ons hotel. Onderweg kopen we nog wat brood voor morgen, al lukt dit maar half omdat een deel van het brood in de winkel onder de schimmel zit of wel erg hard geworden is.

In ons hotel zitten we nog even lekker op de binnenplaats, drinken we nog wat, gratis, thee / koffie, bekijken we onze foto's van vandaag en zoeken we nog even uit waar we morgen precies heen moeten. Hierna gaan we om even na 22.00 uur naar bed.

Woensdag 18 november 2009

Wandelen in de Sierra Norte van Cuajimoloyas naar Latuvi

We staan vandaag om even voor 7.00 uur op. De meeste van ons hebben niet bijzonder goed geslapen. Het was vooral opvallend dat we het niet heel warm hadden.

We ontbijten met fruit, yoghurt, cornflakes, een gebakken ei en een lekker bakkie koffie of thee. Bij het betalen blijken we 10% korting te krijgen omdat we contant betalen waardoor we 765 pesos betalen voor een nachtje slapen en een ontbijt voor vier personen, niet echt duur dus.

Hierna stappen we in de auto en om 8.45 uur gaan we op weg, proberen om het beginpunt van onze wandeling te vinden. Op basis van de kaartjes die we gisteren bij Expediciones Sierra Norte hebben gekregen lukt dit, al is het soms wel een beetje gokken welke afslag we moeten hebben. De weg gaat vooral het laatste stuk flink omhoog en daar zitten er ook heel wat gaten in de weg. Maar alles gaat goed en om iets voor 10.00 uur staan we voor het kantoortje in Cuajimoloyas (1.500 inwoners) waar we moeten zijn.

Alles wat gisteren was afgesproken blijkt doorgekomen te zijn, er zit een gids op ons te wachten. We pakken onze rugzakken, herschikken de laatste spullen, parkeren onze auto en rond 10.15 uur gaan we op stap.

De eerste zeven kilometer van onze wandeling gaat over een onverharde bergweg. Dit loopt behoorlijk eenvoudig en geeft ons alle mogelijkheden om ons heen te kijken. We zien onder andere een aantal erg mooie grote bloeiende agaven. Het weer is niet heel geweldig, maar het is droog en niet koud maar wel fris genoeg om onze lange broek aan te houden.

Onze gids zegt niet zo veel, hij stopt zo nu en dan bij een plantje om wat te vertellen, maar dat doet hij zeker niet vaker dan 1x per half uur.

Verder zien we wel wat route bordjes, maar of we het zonder gids de weg gevonden hadden weten we niet. We weten wel dat de route die wij lopen zeker niet op basis van de bordjes te vinden is, maar er zijn vast meer wegen die van Cuajimoloyas naar Latuvi gaan.

Na ongeveer zeven kilometer gaan we een klein paadje op en ineens zien we veel meer mooie bomen, planten, bloemen etc. We lopen nog een stukje door waarna we bij een erg fraai uitzichtpunt komen. Hier moeten we even wachten want we krijgen hier een andere gids, iemand uit Latuvi. Hier zien we ook een groep van zes wandelaars die uit Cuajimoloyas vertrok toen wij aankwamen.

Rond 13.00 uur vertrekken we met onze nieuwe gids die ons naar Latuvi, een dorpje met ongeveer 600 inwoners, brengt. Deze nieuwe gids is iets meer een prater waardoor we nu ook weten dat het bos waar we door lopen last heeft van parasieten waardoor men hier en daar wat bomen moet kappen.

We lopen nu over een klein paadje naar beneden. Dit is een behoorlijk steil paadje maar net niet zo steil dat het vervelend is. Wel nemen we na een dik uur een pauze om onze knieën wat rust te gunnen en nog wat brood te eten. Dit is het brood dat we gisteren gekocht hebben en dat is behoorlijk droog.

Als we weer verder lopen komen we op een gegeven moment weer op een onverharde weg die we een poosje volgen totdat we bij een huisje komen waar men ook een soort restaurantje heeft. Inmiddels is het 15.00 uur en lusten we wel een colaatje.

Wij bestellen ook nog een soort bonensoep met een stuk vlees terwijl Ben & Carla het bij een colaatje houden. Tegen de tijd dat we verder willen zit onze gids nog uitgebreid te lunchen waardoor we pas tegen 16.15 uur weer verder gaan.

Ook deze keer kiest onze gids na een klein stukje onverharde weg een klein paadje, deze keer mogen we omhoog. Dit paadje brengt ons niet alleen hoger, maar uiteindelijk ook een stuk verderop weer op dezelfde onverharde weg. Nog een stukje verderop ontdekt Jacob dat hij zijn zonnebril heeft laten liggen op het punt waar hij zijn shirt met lange mouwen heeft uitgetrokken. Hij

laat zijn spullen bij de anderen achter en gaat terug om zijn zonnebril te zoeken. Helaas kan hij het juiste paadje niet vinden. Hierdoor loopt hij veel te ver terug over de onverharde weg. Hierbij komt hij de andere groep wandelaars, die we bij het restaurant ook hebben gezien, weer tegen. Zij blijken niet over de kleine paadjes, maar vooral over de onverharde weg te lopen.

Op het moment dat hij besluit om de zoektocht op te geven en terug te gaan, ziet hij het paadje dat we na het restaurant als eerste namen. Hij volgt dit paadje en een eindje verderop vindt hij zowaar zijn zonnebril. Hij loopt stevig door en ongeveer een half uur nadat hij vertrok is hij, behoorlijk bezweet, terug bij de rest van onze groep.

Inmiddels is de zon achter de bergen verdwenen en wordt het wat frisser. Rond 17.45 uur zijn we bij het kantoortje in Latuvi. Hier krijgen we onze cabaña toegewezen, kosten 150 pesos per persoon per nacht. We willen, voor 50 pesos extra, graag ook een bosje brandhout. Verder blijkt er een stel te zijn dat morgen graag met ons mee wil lopen. Tja, dan kunnen we de kosten van de gids delen, maar voor die paar pesos lopen wij liever met zijn vieren en een eigen gids. Onze gidsen kostten vandaag trouwens 200 pesos waarvan we de ene helft in Cuajimoloyas moesten betalen en de andere helft in Latuvi.

Onze cabaña is een soort klein huisje (trekkershut) met een eettafel met drie stoelen, een tweepersoonsbed, twee stapelbedden en een openhaard. Er is ook een douche maar daar komt helaas geen warm water uit. Totdat bijna iedereen klaar is met wassen, dan blijkt er ineens wel warm water te zijn, waardoor een enkeling alsnog even onder de douche gaat.

Hierna moeten we nog even wachten op ons hout waarna we naar het plaatselijke winkeltje kunnen om wat drinken en koekjes te kopen en vervolgens doorlopen naar het plaatselijke restaurantje, Restaurante Linda Vista. Daar eten we voor 300 pesos heel aardig. Alleen Gabrielle haar quesadilla is niet echt een succes. Maar de warme chocolademelk is echt perfect.

Voordat we terug gaan naar onze cabaña om vuur te stoken moeten / mogen we ons ontbijt voor morgen opgeven. Dit gaat een stuk makkelijker dan het vuur stoken, maar met een flinke inspanning van Ben en Jacob hebben we uiteindelijk toch een flinke fik en wordt het net iets aangenamer in onze cabaña.

Rond 22.00 uur ligt het laatste hout op het vuur en de eerste mensen in bed. Maar voordat de laatste in zijn bed mag kruipen moet de deur naar buiten nog een poosje open want onze cabaña staat zo blauw van de rook dat we Ben, die boven in een stapelbed ligt, amper kunnen zien. Voor de rest zijn we benieuwd hoe koud het vannacht wordt. Maar, iedereen heeft een donzen slaapzak bij zich waardoor het wel heel koud moet worden voordat we het koud krijgen.

Donderdag 19 november 2009

Wandelen in de Sierra Norte van Latuvi via La Neveria naar Benito Juárez

De wekker stond op 7.30 uur, maar die hebben we niet gehoord, Ben is voor die tijd zijn bed al uit. Terwijl Ben & Carla prima hebben geslapen hebben wij allebei een stuk minder geslapen. Maar niemand heeft last van de kou gehad.

Als we buiten komen hebben we een fantastisch uitzicht op de wolken die tussen de bergen in de omgeving hangen. Als we bij het winkeltje komen, waar men gisteren vroeg om de lege bierflesjes terug te brengen en zei dat men om 7.00 uur open zou gaan, zit dit nog potdicht. Dus zetten we de bierflesjes maar voor de deur en gaan we naar Restaurante Linda Vista voor ons ontbijt. We krijgen het gisterenavond bestelde bord fruit met wat geplette graanzaden (cereals) en honing. Het

is niet echt een ontbijt om een flinke wandeling op te maken maar we redden het er vast wel mee.

Na het ontbijt kleden we ons om, de warme kleren gaan uit en onze wandelkleden gaan aan. Hierna lopen we naar het kantoortje waar inmiddels wat activiteit is. Wij lopen nog even iets verder naar het winkeltje dat inmiddels wel open is om wat koekjes en cake voor onderweg te kopen. Terug bij het kantoortje moeten we even wachten waarna het mannetje verschijnt dat onze eerste gids voor deze dag is. Rond 9.45 uur gaan we op stap.

Het weer is vandaag een stuk beter dan gisteren. De hele dag schijnt de zon en dat is erg lekker tijdens onze pauzes, dan zoeken we meestal een plekje in de zon zodat we het met onze bezwete ruggen niet koud krijgen. Voor de rest lopen we veel onder de bomen zodat we het niet te warm van krijgen.

Het eerste deel van de route gaat vandaag over een onverharde bergweg. Dit loopt wel lekker om te beginnen. Na ongeveer vijf kilometer stoppen we, we wisselen, net als gisteren, ongeveer halverwege van gids. De gids uit La Neveria is er echter nog niet dus gaan we even zitten om wat te eten en drinken. We zitten nog maar net of onze nieuwe gids verschijnt al. Dat is jammer voor hem, nu moet hij even wachten tot wij klaar zijn met eten en drinken waarna we weer op stap gaan.

Een klein stukje verderop wordt onze weg steeds smaller en uiteindelijk lopen we op een bospaadje. Hier gaat het pad eerst een stukje naar beneden en daarna flink omhoog. Na een flinke klim krijgen we de vraag of we nog 2,5 kilometer willen klimmen of dat we een relatief vlak pad willen. We besluiten het pad omhoog te nemen. Dit is inderdaad nog een flink stuk klimmen. Tegen 12.00 uur zijn we min of meer boven en nemen we een pauze.

Nu moeten we nog twee kilometer lopen en iets van 200 meter dalen voordat we in La Neveria zijn. Rond 12.45 uur lopen we La Neveria in maar dan zijn we helaas nog niet bij de cabañas / het restaurant. Die zitten namelijk precies aan de andere kant van dit dorpje met ruim 80 inwoners. Bij het restaurant zitten we eerst een poosje op ons gemak buiten waarna we binnen een prima lunch eten, deze keer geen bruine bonen, maar soep en salade.

Als wij de lunch op hebben is de gids die ons naar Benito Juárez zal brengen ook aangekomen en om iets voor 14.30 uur gaan we weer op pad. We gaan meteen naar beneden. Eerst redelijk geleidelijk, maar al snel behoorlijk steil. Totdat we bij een riviertje komen, dat steken we over en vervolgens gaat het pad omhoog. Wat we ook doen, het pad blijft steil omhoog gaan alsof er geen eind aan komt. Zo hebben we onze tweede grote klim van vandaag te pakken.

Alles bij elkaar moeten we dik een uur flink klimmen, rond 16.15 uur zijn we min of meer boven. Daar hebben we een aantal mooie uitzichten op de omgeving. Vanaf hier gaat het pad soms iets naar beneden, is het soms min of meer vlak, maar heeft het ook nog enkele venijnige klimmetjes. Een half uur later komen we op de halfverharde weg Benito Juárez - Latuvi. Deze volgen we tot we in Benito Juárez aankomen.

Deze weg gaat eerst nog iets omhoog en daarna naar beneden. Na al het klimmen en dalen van vandaag is het best lekker om de laatste 45 minuten een beetje uit te lopen over deze weg. Langs deze weg zien we nog wat mooie bloemen en boven de weg zien we een mooie roofvogel. Toen we gisteren met de auto naar Cuajilomoyas reden hebben we ook veel roofvogels gezien, maar tijdens onze wandelingen is dit de eerste die we zien.

Later ontdekken we dat de route eigenlijk maar een heel klein stukje over deze weg gaat, maar wij vermoeden dat onze gids voor zijn en ons gemak voor de makkelijkere route over de weg heeft gekozen.

Bij aankomst in Benito Juárez gaan we eerst naar het kantoortje, daar betalen we onze gids, deze keer is dat 120 pesos, het stuk van vanochtend kostte 150 pesos, waarna we naar onze cabaña gebracht worden. Aangezien we gisteren nogal doorgerookt waren en de meeste mensen het niet erg vinden om vanavond vroeg naar bed te gaan kopen we vandaag geen brandhout.

Ook vandaag hebben we eerst geen warm water. Maar nadat Jacob wat haar heeft verloren bij het aansteken van de geiser, die buiten aan de achterkant van onze cabaña hangt, kunnen we prima douchen. Verder hebben we net als gisteren een zespersoons cabaña met zijn vieren en deze keer hebben we geen drie maar vier stoelen. Het is allemaal dus weer prima geregeld.

Tegen 19.00 uur gaan we eten. Buiten wat brood en warme chocomel die echt perfect is, eten we een prima florel. Vervolgens drinken we nog een bakkie koffie / thee waarna we weer terug gaan naar onze best wel frisse cabaña. Dit diner voor vier kost in het totaal het enorme kapitaal van 400 pesos.

Voordat we naar bed gaan bekijken we nog even de foto's van vandaag. De eerste drie liggen vervolgens om 21.00 uur in bed. De schrijver van dit verhaal moet echter eerst nog even typen, maar een half uurtje later ligt ook hij in bed.

Vrijdag 20 november 2009

Wandelen in de Sierra Norte van Benito Juárez naar Cuajimoloyas, terug naar Oaxaca

Vanochtend gaat het net als gisterenochtend en om even voor 8.00 uur zitten we aan ons ontbijt. Deze keer hebben we vooral warme chocomel en wat brood. Dit smaakt prima, zeker als we er ook nog een gebakken eitje bij krijgen, kosten 120 pesos voor vier personen. Een nadeel is wel dat het restaurant 20 - 30 meter hoger ligt dan onze cabaña en vooral Jacob heeft flink spierpijn waardoor het tochtje heen en weer naar het restaurantje, op zijn slippers, voor hem niet echt tof is.

Rond 9.10 uur zijn we weer bij het kantoortje. Nu blijkt er geen gids geregeld te zijn. We hadden een papiertje waar ons programma op stond maar dat werd gisteren na aankomst ingenomen en vervolgens vrij achteloos, en nu blijkt te achteloos, in een laatje gedaan. Gelukkig kan men hier redelijk improviseren en al snel is er iets van een gids geregeld. Helaas kunnen we nu nog niet weg, Ben is nog niet uitgekletst met een stel dat gisteren, vanaf de andere kant en zonder gids, hetzelfde stuk heeft gelopen als dat wij vandaag willen doen.

Uiteindelijk is het 9.45 uur als we op stap gaan. Het eerste stuk loopt het mannetje dat in het kantoortje zat mee en tegen de tijd dat we de "doorgaande" weg verlaten krijgen we een andere gids mee, deze keer, voor het eerst, een vrouw / meisje.

Nu duiken we al snel de velden in en zien we iets heel raars. Ergens lekker in de schaduw ligt zowaar een beetje ijs op ons pad. Zo koud kan het hier dus worden. In de zon is het echter lekker warm zodat we allemaal in een T-shirtje lopen en de helft zelfs in een korte broek loopt.

Langzaam maar zeker klimt ons pad steeds verder tot we bij een rots komen. Als we verder lopen wordt het pad steeds vager en al snel zien we eigenlijk geen pad meer en moeten we ons zo nu en dan flink door de struiken wurmen.

In het begin vinden we dit wel een aardige afwisseling, al is het wel een beetje onhandig dat onze grote rugzakken regelmatig ergens achter blijven steken. Verder gaan we nu ook steil naar beneden. Het lijkt erop dat onze gids via een soort binnendoor pad (hoezo pad) naar een riviertje wil.

Helaas lukt dit niet en op een gegeven moment moeten we terug. Dit vinden wij niet zo tof. Nu

hebben we ons voor niets door de struiken de helling af geploegd en als we omhoog gaan blijven onze rugzakken nog vaker achter allerlei takken etc. hangen. Verder maken alle half verrotte takken die hier staan / liggen niet alleen het lopen lastig, je moet ook goed uitkijken waar je je aan vasthoudt want er kan zomaar iets afbreken.

Ook als we ons en onze rugzakken weer omhoog ploeteren moet de gids zo nu en dan zoeken, maar uiteindelijk zijn we na een uur weer terug bij de eerder genoemde rots. Wij vinden dit een heel mooi moment om even pauze te houden.

Na de pauze krijgt onze gids weer een kans en in eerste instantie loopt ze weer dezelfde kant op. Na een paar minuten probeert ze even iets anders, maar dat lukt ook niet waardoor we deze keer na acht minuten alweer terug zijn bij de rots.

Nu zegt ze dat ze het ook niet meer weet en lopen we terug naar de onverharde weg. Zo staan we na twee uur klimmen, dalen, door struiken ploegen etc. weer op hetzelfde punt als waar we om even na 10.00 uur ook al waren.

We lopen echter niet terug naar het Benito Juárez, maar volgen de onverharde weg. Dit is eigenlijk best een aardige weg en we proberen te vergeten wat er is gebeurd en genieten van het uitzicht en het wordt nog veel mooier.

Na ruim 20 minuten over de weg te hebben gelopen nemen we zowaar een bospaadje. Dit gaat wel steil omhoog, maar geeft ook uitzicht op best wel een grote hangbrug. Wij hadden daar best wel overheen gewild, maar dan hadden we dit wellicht even aan onze gids moeten vertellen en in ieder geval een stukje om moeten lopen.

Nog een eindje verderop, het is inmiddels bijna 13.00 uur, houden we onze tweede pauze van deze dag. Toen we vanochtend opstonden hadden we verwacht rond deze tijd in Cuajimoloyas aan te komen, maar nu hebben we eigenlijk geen idee hoe lang het nog gaat duren. Gelukkig hebben we nog wat koekjes etc. bij ons wat vandaag dus onze lunch is.

Hierna lopen we weer verder, en nu naar beneden. We hadden ons ingesteld op een afdaling van 400 - 500 meter, maar dat blijkt mee te vallen. Dat heeft meteen ook als voordeel dat we aan de andere kant van het dal niet zo veel hoeven te klimmen. Dat is wel lekker want vanaf hier lopen we de rest van de dag over de weg.

Eerst over de halfverharde weg naar Benito Juárez en de laatste twee kilometer op de asfaltweg van Cuajimoloyas richting Oaxaca. Dit is niet zo heel bijzonder, maar geeft zo nu en dan wel een schitterend uitzicht op de omgeving. Alles bij elkaar vinden we het vandaag toch best een aardige wandeling.

Rond 14.45 uur bereiken we het kantoortje in Cuajimoloyas waar we twee dagen geleden vertrokken en onze auto nog steeds staat. We betalen onze gids (120 pesos) en kopen in een winkeltje wat te drinken.

Terwijl we wat zitten na te kletsen komt een Amerikaans stel een praatje maken. Zij willen hier ook wat wandelen (een paar uur of zo) maar weten niet zo goed wat. Tegen de tijd dat we ons drinken op hebben en uitgepraat zijn, stoppen we onze spullen in de auto en rijden we terug naar Oaxaca.

We gaan lekker makkelijk naar hetzelfde hotel, Casa de la Tia Tere, als waar we drie dagen geleden geslapen hebben. Ook deze keer nemen we met zijn vieren één kamer, lekker goedkoop, en de afgelopen nachten sliepen we ook bij elkaar in één kamer dus waarom nu niet.

Vervolgens douchen we het zweet van vandaag van ons af en ergens na 18.00 uur lopen we richting het centrum van Oaxaca. Eerst even naar een bank om geld te pinnen en vervolgens naar het restaurant waar we eigenlijk dinsdag hadden willen eten, maar toen waren we het boek waarin stond waar het was vergeten.

In dit restaurant, La Biznaga, eten we echt lekker Mexicaans (850 pesos) waarna we ergens

anders nog een bakkie doen. Vervolgens lopen we terug naar ons hotel om de foto's van vandaag te bekijken en nog voor 22.00 uur liggen de eersten al weer in bed, de laatste een half uur later.

Zaterdag 21 november 2009

Naar Monte Albán en met de auto van Oaxaca naar Mexico Stad

In ons hotel kan je vanaf 7.30 uur ontbijten dus staan we om 7.00 uur op zodat we om 7.30 uur aan het ontbijt kunnen zitten. Dit lukt en nadat we gegeten en onze spullen in de auto gestopt hebben, worden de auto's die voor de onze staan naar buiten gereden zodat wij er uit kunnen. Het is even na 8.45 uur als we op weg gaan, we willen naar [Monte Albán](#).

De weg naar Monte Albán is goed aangegeven, al zijn sommige bordjes wel lastig te zien. Verder sturen deze bordjes ons door een buitenwijk en over een vrij smal weggetje met erg nare verkeersdrempels. Binnen een half uur staan we op de parkeerplaats bij Monte Albán. Monte Albán is een oude hoofdstad van de [Zapotec](#) en nu kan je daar wat ruïnes van tempels en bijbehorende zaken bekijken.

Alles bij elkaar zijn we hier ruim twee uur. Het grootste deel van deze tijd lopen we een beetje rond, langs en over de ruïnes die hier te zien zijn. Hier en daar staan wat informatieborden die vrijwel allemaal tweetalig, Spaans en Engels, zijn. Verder genieten we ook van het uitzicht op de omgeving. Monte Albán ligt, zoals de naam al zegt, op een berg waardoor je hier een fantastisch uitzicht op de omgeving hebt.

Het is trouwens helemaal niet erg dat we lekker op tijd zijn. Er komen hoe langer hoe meer, bussen met, toeristen en het wordt ook steeds warmer. Als je hier midden op de dag loopt kan de zon best vervelend steken, zelfs in november.

Nadat we ons rondje langs de ruïnes hebben gemaakt gaan we nog even naar het museum. Daar is niet zo heel veel te zien en zijn alle informatieborden, behalve de borden met "Niet aankomen" en "Niet flitsen" alleen in het Spaans.

In de boekenwinkel ligt ook een aantal boeken in het Engels, maar we kopen niets. Zoveel interesse in dit deel van de geschiedenis van Mexico hebben we (nog) niet.

Tot onze verrassing zit er in hetzelfde gebouw als het museum, de boekenwinkel en de wc's ook een restaurantje waar je onder andere koffie kunt krijgen, maar we besluiten niet daar, maar in de auto te gaan zitten. We willen vandaag nog terug naar Mexico Stad.

De terugweg verloopt redelijk soepel, om 18.30 uur zijn we weer thuis. In het totaal doen we er, inclusief een pauze van ongeveer een uur om te lunchen, ongeveer zeven uur over.

Conclusie /tips

In november 2009 zijn we, met Ben & Carla, voor het eerst op vakantie geweest in Mexico. We zijn naar Oaxaca / Sierra Norte geweest, vooral om daar drie dagen te wandelen. Hieronder vind je een korte samenvatting van onze ervaringen inclusief enkele tips.

Het wandelen

Het wandelen was erg leuk en wel wat pittiger dan wij hadden verwacht. De bergen zijn over het algemeen net iets steiler dan we verwacht hadden waardoor je iedere dag toch zeker één stevige klim of afdaling hebt. De tweede dag van onze driedaagse wandeling hadden we twee klimmen

van bijna 500 meter.

We liepen iedere dag wel een stuk(je) over een onverharde weg. Alleen de laatste dag liepen we, omdat onze gids de juiste route niet wist, ook een paar kilometer over een asfaltweg. Maar het grootste deel van onze wandelingen ging over allerlei paadjes en vooral door bossen / een bosachtige omgeving.

Op de website van Expediciones Sierra Norte vind je een overzichtskaartje van het gebied en kaartjes per etappe. Dit zijn een geschetste kaartjes en ook de grafiek met de hoogtemeters onderaan de detailkaartjes zijn niet erg betrouwbaar. Hieronder vind je een grafiek met de hoogtemeters van de routes die wij gelopen hebben.

De gidsen

Gidsen zijn altijd een discussiepunt en een bron van discussie. Er zijn mensen die zonder gids in de Sierra Norte wandelen en ook die mensen komen waar ze willen zijn. Je kunt er dus zonder gids wandelen.

Wij zijn echter blij dat we er wel voor hebben gekozen om gebruik te maken van gidsen. We hebben de indruk dat die zo nu en dan net een andere, afwisselender, route kiezen. Verder hebben we wel route bordjes gezien, maar niet erg veel.

De gidsen zelf variëren erg. De twee gidsen die we de eerste dag hadden waren de enigen die iets vertelden over de omgeving, bloemen, bomen etc. De rest van de gidsen zei vrijwel niets.

Voor zover wij konden beoordelen was onze laatste, vijf minuten van te voren geregelde, gids de enige die het pad niet wist. Maar ook zij was in staat om ons, zonder de hoofdweg te volgen, naar de plaats van bestemming te brengen.

Een laatste voordeel van onze gidsen was dat zij allemaal, behalve de laatste die de weg niet wist, een portofoon bij zich hadden waarmee ze in contact stonden met een centrale en elkaar. Dus mocht er dan wat gebeuren, dan kunnen ze op zijn minst snel om hulp vragen.

Verder was het nooit een probleem als we wilden pauzeren, een enkele keer wees een gids ons zelfs op het feit dat iets verderop een leuker plekje was om te zitten. Over het algemeen zijn we dus erg tevreden over de gidsen die we hadden en was het goed besteed geld.

Eten en slapen

Het slapen in de Sierra Norte is goed geregeld. De cabañas zijn prima en hebben zelfs een warme douche, al moet je soms wel even checken of de geiser het doet. De bedden zijn er prima en er zijn lakens, dekens, kussens etc. Wanneer het buiten koud wordt, wat het doet in november, is een warme pyjama echter geen overbodige luxe. Overigens hebben alle cabañas wel een open haard waardoor je met gekocht hout het binnen in principe iets warmer zou kunnen stoken, maar onze ervaring is dat een extra slaapzak of lange onderbroek beter werkt.

In alle dorpjes waar cabañas zijn is ook een restaurantje waar je heel behoorlijk kunt eten. De lunch kan een probleem zijn omdat je op het moment dat je trek krijgt niet in een dorpje bent. Wij hebben dit opgelost door wat brood, koekjes of cakejes te kopen. In ieder dorpje is wel een winkeltje of zoiets waar je dit soort dingen kunt kopen.

Oaxaca

Oaxaca is gewoon een leuke stad. Er is heel erg veel te zien, er zijn veel hotels en restaurantjes etc. Het is typisch z'n stad waar je in het centrum nooit de enige toerist bent.

Het weer

Wij zijn in november geweest en dan is normaal gesproken het regenseizoen afgelopen waardoor het min of meer droog is. Wij hebben dan ook geen regen gehad.

De temperatuur is echter wel een puntje van aandacht. In de zon kon het overdag meer dan 25° C worden terwijl het 's nachts hier en daar iets kan vriezen. Wij liepen overdag op een T-shirtje en soms op een korte broek, maar hebben ook bevroren gras gezien.

Websites

Mocht je interesse hebben om ook in de Sierra Norte te gaan wandelen dan heb je misschien iets aan deze websites:

- [De officiële website van de organisatie achter het wandelen en de cabañas](#)
- [Ecoturixtlán, een organisatie die iets met eco-toerisme in deze omgeving doet](#)
- [Het hotel in Oaxaca waar we sliepen](#)
- [De ervaring van iemand anders](#)
- [De officiële website van Oaxaca](#)
- [Website met toeristische info over Oaxaca](#)
- [Meer info over Sierra Norte / Sierra Juárez](#)

Algemene indruk

Wij hebben een erg leuke vijf daagse wandelvakantie gehad. Als we iets meer tijd hadden gehad hadden we wellicht iets meer van de toeristische attracties in de buurt van Oaxaca bezocht.

Gabrielle Nuijstens-Vaarkamp & Jacob Vaarkamp
www.javaganu.net